

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztői és kiadóhivatal

Fónt 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdeményi pénzek is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre . . . 4 frt — kr.

A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élén látható díjszabályzat szerint számítatnak.

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Közigazgatási bizottságaink és az ipar.

(G—i.) A közigazgatási bizottságok ellen számtalanszor emelhetjük azon panaszt, hogy bár roppant nagy terjedelmű hatáskörrel vannak felruházva, és sok mindent ölelnek fel működésük keretében, az iparügyekkel csak kivételesen vagy egyáltalában nem foglalkoznak.

Ez intézménynek hivatása volna, hogy azon területen, melyen működik, az összes társadalmi, gazdasági és közigazgatási élet minden ágazatával foglalkozzék; foglalkozik is mindezekkel az ipart kivéve, mert ennek nem tulajdonít oly fontosságot, hogy érdemesnek találja reá az időt vesztegetni.

És a tisztelt miniszterelnök-belügyminiszter ur sem volt meglegedve azon jelentésekkel, melyeket eddig a közigazgatási bizottságok hozzá terjesztettek. Irt tehát egy hosszú körlevelet hozzájuk és figyelmükbe ajánlja, hogy az egyöntetűség kedvéért is terjeszszék ki figyelmüket mindenre és foglalják jelentéseikbe mindazt, amiről csak föltelezhetik, hogy a magasabb körök hivatalos figyelmét megérdemlik.

Sőt meg is jelöli azon kérdéseket, melyekről az egyes szakminiszterek számára referálniuk kell. Ezek a következők:

1. A belügyminiszterium számára: megyei, városi, községi ügyek, szegényügy, betegápolás, gyámsági és gondnoksági ügyek fejelemi ügyek.
2. A pénzügyminiszterium számára: adóügyek.
3. A vallás és közoktatásügyi miniszterium számára: iskolázási ügyek.
4. Az igazságügyminiszterium számára: igazságszolgáltatási ügyek.
5. A közlekedési miniszterium számára: építészeti, vasuti és közlekedési ügyek.
6. A honvédelmi miniszterium számára: katonai ügyek.
7. A földmívelési, ipar és kereskedelmi miniszterium számára: a) vetések és termények állása b) a gazdasági terményekre károsan ható elemi és rovarkárok (u. m. jég, árvizek, rovarok egerek, rozsdák); c) az állomány állapota, járványok, legelők és jó apa-

állatok terjesztése; d) községi faiskolák állapota gondozása, utmellékek és természetlen térek befásítása; e) mezőrendőri viszonyok; f) erdőügyek; g) mezőgazdasági szakoktatás; h) gazdasági, kertészeti, méhészeti egyletek működése; i) a mezőgazdasági mozgalmakról általában; j) gazdaság munkáviszonyok, bérek, munkáskészhiány, sat. k) a métermérték ellenőrzése; l) posta, távirada és egyéb ügyek.

Tehát 12 pont alatt a földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszternek egy egész csomó dolgot kell jelentést tennie, csak az iparról nem?

És miért? Mért ignorálják az ipart azon közigazgatási bizottságok?

Erre megadhatjuk a feleletet, ha előbb tudjuk: mit céloznak e közigazgatási bizottságok jelentései? Mért kell az egerekről, salátákról, jó apaállatokról minden félévben terjedelmes jelentést a szakminiszter elé terjeszteni?

Ezt megtudjuk a belügyminiszter ur körrendeletének egy passzusából, mely így hangzik: „Az ekkép felsorolt tárgyak közül a közigazgatási bizottság könnyen ismerendi fel azokat, melyek állapotára nézve a kormány folytonos tájékozással óhajtana birni, s melyek mint: például a közbiztonság, közegészségügy, árvaadomány stb. már kiváló s általános érdekűknél fogva minden egyes félévi jelentésben legalább általánosságban érintendők, — míg az elősorolt tárgyak többi része inkább csak a jelentés szerkesztésénél szolgáló tájékozás végett említett meg s ezek csak esetről-esetre lennének a jelentésbe foglalandók, akkor t. i. ha épen azon időszak alatt, melyre a jelentés terjed, ezen ügyek közül egy-vagy más tárgyra nézve lényegesebb intézkedések, vagy más említésre méltó észleletek történtek volna.”

E körrendelet ismét szaporítja azon szomorú tapasztalatainkat, hogy azon magas fórum, mely legtöbb erővel rendelkezik az iparügyek fölkarolására nézve, nem eléggé ismeri kötelességeit azokkal szemben. Midőn az egész országot átjárja az iparfejlesztés és pártolás jelszava, Magyarország miniszterelnökének nincs egy szava, melylyel azt a közigazgatási bizottságok figyelmébe ajánlja. Hiszen a mezei egerek, rovarok meg a saláták most fontosabb országos kérdéseket képviselnek és több tekintéllyel bírnak a miniszter előtt mint az ipar . . .

pedig hébe-hóba ide is eltekint, — nehogy terhére legyen valakinek — mi természetesebb: mint hogy uri módon, vendéglőbe száll.

— Helyes, igen helyes! — mond Nyurgafi — Aztán már Petőfi is megéneklé: hogy „Csárdából Isten háza! és miért ne?!”

— Talán, sten házából csárda és miért ne?! . . . Egyébiránt a német szerint: umgekehrt ist auch gefahren s így Nyurgafi barátunk idézete is teljesen megállja a sarat — szólt Ormándi — főképen ha még e két sort is hozzá adjuk:

„S láttam én csárdákban tisztább sziveket már,
Mind kit naponként lát térdelni az oltár.”

E rövid dogmatiko-aesthetikai kérdés elintézése után, élésládává kvalifikált bördünk tartalma fölött csaptunk futólagos szemlét s azt teljesen megnyugtatónak találtuk. Az öreg kulacs ott terpeszkedett az asztal közepén; hiába ráztad, kotyogást nem ismerő stoikus nyugalma és kopott csikóbőr habitusa benne a cinikus, de „teljes eszü” bölcset egyaránt elárulak.

Háromnegyed kilenczre lehetett, midőn vezetőnk szerényen beállított: Homérosz tolla és Hogarth esetjével kellene birnom, ha Plato e kétlábu tollatlanát méltóképpen akarnám lefesteni. Öltözéke egészben ó-rusznjak stylumnak felelt meg s csupán kalapja birt némi magyaros iránynyal, emellett maga vén és oly sovány, hogy Krucifix barátunk szerint, a leghíresebb francia szakács sem lett volna képes megspékélni. Annyi bizonyos, hogy ha csak akkora versenytársa is buvan, mint a kis ujjom, ökgyelme nagyobb buvan, mint a kis ujjom, ökgyelme nagyobb buvan, kik az ó testamentomi angyaloknál, mig így maga

Mit szólunk ezzel szemben? Vajon az elkeseredésnek és szégyennek méltóképen adjunk kifejezést? Vagy vegyük egyszerűen tudomásul, hogy a magyar kormány feje Magyarországnban nem bir tudomással arról, hogy az ipar ügye felér a mezei egerek fontosságával?

Ez utóbbit választjuk. Azon vérmes reményekkel szemben, melyeket a mostani iparosszellelem terjedése közben táplálunk, vegyük tudomásul, hogy a belügyminiszter egy szóval sem ajánlja a közigazgatási bizottságok „kiváló” figyelmébe a magyar ipar ügyet.

Hogy mily eljárást kell ezzel szemben követnünk, azt majd meg sugja nekünk a józan ész.

Visszatekintés a zemplénmegyei néptanítóegylet alakuló közgyűlésére.

Kik a „Zempléni Lapokat” olvassák, mindnyájan tudják azt, hogy a zemplénmegyei néptanítóknak f. hó 12 én Sátoralja-Ujhelyben egyletté alakuló közgyűlésük volt.

Igen?! . . . Tehát Zemplénmegyében tanítóegylet még eddig csakugyan nem létezett?! . . .

Szerencsétlen Zemplén! Hát oly nyomorult voltál te, hogy a te étheredben a tanítók erre még ez ideig nem is gondoltak! Hát csakugyan igazak azok, melyeket e lapok hasábjain a zempléni tanítók elmaradóságáról s tétlenségéről olvastunk! És hazugságok azok, melyeket „Non quis, sed quid” azoknak megczafolására ugyan ezen a helyen közre bocsátott!!

Nem, nem, nem! A világról sem!

Zemplénmegyében épen úgy voltak a kor-szellemét megértő s azzal haladó néptanítók, mint más megyében. Ép oly lelkes tevékenység és ügybuzgalom folyt itt a néptanítók között, mint ott, a hol most már a folyvást haladó tanítóegyletek megelőztek bennünket. Igen, de „Homo proponit, Deus disponit.” Az emberi tervezet és számítás ott is zátonyra talált sokszor, a hol a legmélyebb tengert és legkedvezőbb szeleket véli feltalálni a hajó kormányosa. Így jártunk mi is! Megépítettük a hajót nagy küzdelemmel, évekig tartó fáradsággal; belé is ültünk, haladva a nagy tengeren; de im a kormányos elaluvék és a kellemesen ringó alkotmányban —

maradván a gyepen, bizalmunk legott egyhangulag belé, bördünk pedig hátára helyezkedett. A természetes kulacs vitele ellen megkísértett ugyan egy kis tiltakozást, de azon megnyugtató szavainkra: hogy a távolsággal annak sulya is hova tovább apadni fog — példás keresztényi megadással toltá nyakát a türelem igájába.

Megindultunk. Köztünk s a híres napkeleti bölcsek között csak az a kis különbség volt: hogy mi nem hárman, de négyen keltünk utra, mely kelet helyett nyugatnak vitt. Az aranyat, tömjént és mirrhát nálunk szalámi, szalona és bor helyettesíték s vezetőnk nem ragyogó égi csillag, hanem egy minden tekintetben föld porrához ragadt 74 éves, fakó tollazatu kan veréb volt.

Ez utóbbinak tudatára az első „pihenő”-n ébredtünk, hol az öregot egész multja, jelene és jövőjére nézve, vizsgálóbírói szigorral kihallgatuk. Töredelmes vallomása egész mivoltának hütkrét tárta elénk. Elmondá: hogy az ő becsületes neve: Veréb János s jövő karácsonkor — ha Isten is úgy akarja — nyakába veszi a 74-ik évet is; van felesége s ettől gyermekei, kik közül a legifjabb 19 éves, egyik közelébb meghalt leánykája azonban még ennél is „sokkal fiatalabb” volt. Elmondá, hogy 1839-ben már hajduságot viselt nemes Abaujvármegyénél s ebbeli minőségében legalább is annyi botot osztogatott ki, amennyivel most — ha az véletlenül bankóvá változnék — füttyülve kifizethetné a szalánczi uradalmat, „ez pedig nem bolondság!” Beszél a grófokról is, kik mindhárman jó „beszédese” emberek, de szerinte köztük mégis

TÁRCZA,

Egy tour története.

— Touristai turpisságokkal bélelt gyalog tárcza. — (Vége.)

Mig fennjártunk a sasok tanyáján, azalatt figyelmes kocsmárosnénk két üveg jó-féle (ha ugyan van ilyen) sört hűtetett be számunkra, melynek csakhamar végire is jártunk, az ígért kalauzra azonban még kis ideig várunk kellett. Az időnek e rövid hézaga nem maradt részünkre egészen kitöltetlenül; a harmadik szobából különös, jajveszéklő hangokat hozott felénk a szűk és sötét folyosón áttámláló léghuzam, mely koronként dongó-rajéhoz hasonló chaotikus zajongásban olvadt fel. Azt hittük; a bőrből vetköztetnek ki valakit, mig a csárdabeli ancilla kegyes volt megmagyarázni, hogy itt korántsem a spanyol inkvizíció működik és nem is operette-et próbálnak, hanem amennyiben ma szombat van, a korcsma pedig egyszersmind zsinagóga is tehát Izrael áhitatos népe zöngeményezi benne ünnepi zsolosmáját.

— Furcsa, nagyon furcsa — jegyzé meg gunyos szemhunyoritással, Bubela — korcsma-ban keresni és dicsérni az urat!

— Egészen rendén van, — üté reá hideg komolysággal Borzi — mert bár Jehova nagy és hatalmas, Szalánczon még sincs háza, miután

mi türes-tagadás — elaluvánk mi is. Ugy van, elaluvánk és nem csináltunk semmit, mignem egy főkörmányzókat elvesztő vihar fel nem rázott bennünket almáinkból. Ez megtörtént és mi felbredünk! Nemcsak, hanem visszatértünk a drága alkotmányunk oda, a honnan elindultunk volt, kérdvén az otthon maradtakat: mit csináljunk, ki legyen a hajó kormányosa, rendelkezzenek velünk és a közös tulajdonnal!

S mit tettek a honn maradtak?!...

Azt mondták: nem ismerünk benneteket; elmehettek Isten hírével; alá is ut, fel is ut! nincs hozzátok semmi közünk! S az építő, alapító mestereket, többet mondok: tulajdonosokat, kiverték a szép hajóból, a nélkül, hogy azt mondták volna, jertek csak számoljunk! Mi volt a bevétel és kiadás?!... Egyenlitsük ki a számadást!

Volt hang, mely ezen eljárást nem helyeselte s az ellen felszólt; de nem tett semmit. Mert hiszen a kezdeményezés dicsőségét hacsak lehet; nem szabad másoknak engedni, ha török, szakad is!.. Már pedig aki erősebb, az a hatalmasabb!

De hogy is lehetett azt kívánni, — mondják némelyek az egylet új tagjai közül, — hogy azok, kik a régi egyletnek alakuló gyűlésén nem voltak s ott a vezérszerepben nem részesülhettek: most annak létezését elismerjék, az előharcosok fáradaimait méltányolják s azon egyletbe mint közlegények álljanak be, bárha ugyanazon órában tisztékké nevezettek volna is ki a régiék helyébe, kikben volt annyi erkölcsi érzet, hogy beszámolván a rájuk bízott dolgokkal, állásaikról tisztelettel leköszönjenek s helyöket másoknak engedjék át!?

Boldog Isten! még olyat csak gondolni is!...

60—70 néptanító által szervezett egyletet elismerni s az ugyanazok által hozott alapszabályokat revideálni és pedig oly alapszabályokat, melyeket már a közoktatásügyi miniszter is helyben hagyott és csak még egy pont kihagyása miatt küldött vissza, mielőtt megerősítette volna! — nem megszegényítő cselekmény lett volna-e az illetőkre nézve!?

De miért is tettek volna ők ezt?...

Talán azért, hogy azok, kik tagsági díjakat már egy évre részben, vagy egészen befizették, — most vagy kevesebbet, — vagy éppen semmit ne fizessenek?... Vagy talán azért, hogy az egylet története ne az ambiciosus tisztársak nevével kezdődjék?!... Vagy, — hogy több okot ne említsék — azért, hogy egy esztendővel előbb legyünk?! Hát minek volna sietni, hiszen rá érünk az idő végtelenségében, ugyis azt mondja a példabeszéd: „Lassan mennek messzire s aki igen siet, kevésre halad!...”

Hanem hát mentegessék magokat az illetők akármivel s akármiképpen, — én kárhoztatom őket és megrovom eljárásukat amiatt, hogy a volt egylet létezését el nem ismerték. Mert ez által azt bizonyítják be, hogy ők annak tagjait és tisztviselőit sokkal kisebbeknek — s nem tudom még milyeneknek, — tartják, hogysem méltánylást, elismerést érdemelének és működésük s fáradozásaik eredménye még csak figyelemre is méltó volna! A mit aztán röviden leírték s nek szoktunk nevezni!... Már pedig ha mi tanítók sem vagyunk egymás iránt kellő reverenciával, miképpen számíthatunk arra a nálunk magasabb rangú egyéneknél, előljáróink s patronusainknál; sőt bárkinél is az ég alatt!?

Azonban ami történt, már megtörtént. A megtörtént eseményeket pedig többé meg nem

Sándor a „legbeszédesebb” István pedig a legszevedélyesebb vadász, aki sokszor már hajnali két órakor lóra ül s talpig felfegyverkezve, estig éhen szomjan üldözi nemesebb vadjait a bérczes rengetegnek.

Ha e kedélyes nap történeti eseményeit nem kellene dióhéjba szorítanom, sok mulatságos részletet idézhetnék János bátyánk elbeszéléseiből s egyáltalán azon dialogokból, melyek kapucziózus kérdések és talpraesett feleletek összegéből állanak, így azonban sötét homályban kell maradniok s csupán azokra reflektálhatok, melyek az adott helyzet és körülményekből nőtték ki magukat s utazásunkkal szorosan egybefüggnek.

De a vidék rajzában sem tarthatom meg a lépésről-lépésre való kronologikus rendet. Rengeteg fel és rengeteg le; csörgő patakok, óriás szirtek és szédítően mély vízmosásokkal. Ha ily vadonba beléptél, önkénytelen levezesed kalapodat; tekinteted gyorsan hordozod körül, mintha egy kolossális dom oltárát keresnéd vele, amely előtt most csodálatosan, úgy vágyol leborulni! Egész lényed valamely titkos erő folytonosan vonzza beljebb és beljebb, mintha csak egy szédítő mélység fölött állnál s az ijesztő csendben hallgatózva, távoli, tompa dübögés üti meg füledet... Hosszan, mélyen figyelés rája; a zaj mindig erősebb lesz, míg megérted: hogy az semmi egyéb, mint saját, fenkolt szivednek dobogása...

Ily sötét rengetegen mentünk át, míg elérjük e hegyitáj legklassikusabb részletét: az Izrát. Egy nagy, körülbelül 250 méter átmérőjű igen mély kerek bérczítő ez, smaragd csoport közé esett gyémántdarabként, dus lombozatu erdőség

változtathatjuk. Nem is ez a czélom, hanem az, hogy mint a volt egylet első jegyzője és Messter István pénztárnokunk távol léte miatt — néhány trtnak kezelője, mivelhogy nincs kinek és hol, tehát itt e lapok hasábjain, mint az egylet leendő hivatalos közlönyében, a nyilvánosság előtt beszámoljak.

Ezt pedig teszem először: a magam iránti kötelességből, hogy senki által az illetők részéről sikkasztással ne vádoltassam; másodsor: az újra szervezendő egylet érdekében, hogy a bizalmat felköltssem az új egylet és annak leendő tisztviselői iránt!

Gérecz Károly.

(Folyt. köv.)

Iparügy.

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Zempléni Lapok” 36-ik számában a helybeli általános ipartársulat által életbe léptetett iparos-tanonez-iskola tárgyában hozott azon közlemény, hogy ezen iskola a Vadász féle házban rendezett voltna be, annyiban helytelen: mert az iparos tanonezok számára szervezett vasárnapi — illetve — ismételő iskola helyiségeül főtisztelendő Füzes-séry Sándor apát-plébános úr, mint a rkath iskolaszék elnöke nagylelkű ajánlatára az iskolaszék által a hitközségi elemi tanoda tantermei lettek engedélyezve s így a tanonezok oktatása e helyütt — a hol az előadásokra szükségelt felszerelvények különben is meg vannak — fognak megkezdetni és folytatni. — Ennek kiegyezésül felemlithetem azt is, miszerint a tanonezok oktatására Fábró Károly, Vágó Gyula és Knopfler Sándor urak kértettek fel, a kik ezen felkérés folytán egész készséggel felajánlották közreműködésüket, a rajz tanítására még megállapodás nem jöhetett létre, a mi azonban pár nap alatt szinte bevégezett dolog leend.

Nem hallgathatom el ezuttal azt, hogy ezen iparos-tanonez-iskola felállításánál az érdem nagy részben derék járási szolgabíránk tek. Dókus Gyula urat illeti, a ki az általános ipartársulat választmánya ezen kezdeményezését életbe léptette azáltal, hogy utasította a városban létező többi ipartársulatokat és még nem egyesült iparosokat szigoruan arra, miszerint tanonezokaikat felvétetvén ezen iskolában mindaddig nélkülözött tanonezok tanítását úgy szólva ingyen hozzá férhetővé tette.

És mégis mit kell tapasztalni iparosaink között ezen szép intézmény érdekében? Közönyt és könnyenvenvést, sőt sok részben roszakaratot is, legalább egyéneknél alig mondhatni, — mert mi egyéb az, hogy iparosaink hatóság felhívás daczára is nem sietnek tanonezokaikat beírni, vagy ha ezt némelyek teszik is, minden érdeklődés nélkül, sőt a fitymálás és kicsinylés egy nemével teszik, azt tartva, „ugy sem tart az sokáig” avagy nem határozatlan roszakaratnak mondható e az midőn iparosaink némelyike szándékosan, mondva csinált ferdítések és gyanúsításokkal áll elő nemcsak az életbe léptetett iparos iskola szervezete — hanem még annak kezdeményezői iránt is.

De minden dolognak leginkább a kezdete nehéz, különösen még az olyannak, a mely által sok ósdi és haladástól — mint denevér a villagoságtól — féltő vastag agyu iparos képzelt nyugalma megháborgattatik, ám hadd rágódjanak ezek minden tőlök kitelhetőt kicsinyeskedéssel ezen kezdeményezett — szép irányu és régen várt — emberbaráti intézmény meggyengítésén; azok, a kik azért lelkesülni tudnak, sajnálattal fognak csak lenézni az oly

keretébe foglalva. E tő partja volt kijelölve, mint félut, hosszabb pihenés és ebéd helyéül, melyre kétségkívül János bácsi vágyott leginkább, és pedig csöppet sem érdemtellenül.

Déli 12 óra körül járt az idő, midőn a csodaszépségű tengerszem keleti partján, egy te-rebélyes bükk árnyába leheveredtünk. Tekintetünk még folytonosan a rejtett bájok kifürkészésében fáradozott s a képezletnek nem nagy segélyére volt szükségünk, hogy a sötét vadon Gnomjainak kísértetes suhanásai s a tő sima tüköre fölött összeölekezett Villik tündértánczában is gyönyörködjünk.

Az óh Veréb ezalatt pattogós tüzet penderített s néhány percz múlva parázsa fölött négy, nyársra huzott szalonna darab izzadta a kinszenvedés halálos verejtékét a piritott házi kenyér egy-egy hatalmas karajára, melyből minden harapás igazi delicia volt. — A gastronomia ener-vált lovagja; az ásitózó grimace-os inyencz, kinek étingerét a legpikánsabb zagyvalék sem képes már felcsiklandozni, kísértse meg e gyógymódot s bizonyos lehet benne: hogy az Izra partján piritott szalona hatása alatt izlés- és étvágybeli egészsége fel fog virágozni.

De nemcsak az antik étvágy visszaképzésére van e sport gyakorlatának hatása, kedélyvilágodat is regenerálja az. Valjon mi másnak tulajdonithatnám érdemes Borzink lelkesült felkiáltását, mely önkéntelen tört ki belőle, midőn pipaszóval hanyatt vágva magát az illatos erdei gypen, eképp kiáltott fel: „No most már igazán boldog vagyok!”

Boldog?!... De ám mink is! mink Ormán-

gyarló emberi teremtményre és helyt állnak mindig mert főrekvésök az: hogy annyira elhanyagolt ipar-életünk egy jobb jövőt érjen meg.

Tisztelettel lévén

Láng Nándor,
ipartársulati jegyző.

A Közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős.)

Nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Zempléni Lapok” folyó 1879. évi 35-ik számában egy a „Sárospataki általános ipartársulat” bolügyeivel és csekély személyemmel foglalkozó közlemény jelent meg, beküldve állítólag „Killingér, helyesen Klinger István építő és vállalkozó mester és Rozgonyi József mint többek által meg bizottak” nevében.

E cikk homlokzatán a tekintetes szerkesztőség is jónak látta meg jegyezni, hogy: „alak és tartalomért a beküldő felelős.”

Az % alatti hatósági bizonyítvány*) tanúsítása szerint az állítólagos beküldők egyike Klinger István süketnéma, irni olvasni nem tud; — a másik a Rozgonyi József pedig csendes bolond, ki bomlott elméjének versekben nyilvánuló csodaszülőtteit — ha jól emlékszem — a „Zemplén”-nek is beküldvén, abból mutatványképen és a közönség meg nevéttetéséül egy pár darab ki is nyomtatott, s annak szerzőjét — már akkor is a tek. Szerkesztő ur a „Lipót mezőre” küldötte.

Ha a sajtó utján elkövetett vétségről rendelkező törvény szerint az ilyen — a művelt világ sajnálata és részvételével találkozó, testi fogyatkozásban szenvedő emberek felelősségre lennének vonhatók, — ezen cikkekre sajtóperrel felelnék.

Mivel azonban, törvény szerint az ily szerencsétlenek sajtó vétség alanyai nem lehetnek, azon pulya embert pedig nem ösmerem, ki elég szivtelen volt ezen egyének alá rejtözve orvul támadni meg engem és az általam képviselt ipartársulatot.

Nehogy addig is, — még ama közlemény valódi szerzőjét — ha magát meg nevezi a tekintetes Szerkesztőség utján, — ellenkező esetben pedig más módon ki puhatolnom sikerülne, — a nagyérdemű közönség az azon cikkben előadottak alapján ítéljen, — ily módon vagyok kénytelen ki jelenteni:

a) hogy bárki fia írta is a „Zempléni Lapok” 35-ik számának a „közönség köréből” című cikket, az egy roszt akaratu, becstelen rágalmozó,

b) hogy azon e cikkekben említett kényes ügy, melyet cikkiró személyemmel összefüggésben lenni állít, annyiban a mennyiben ezen ügyben én is bele vonattam, teljesen befejeztetett. A vizsgálat az arra illetékes hatóságok által megejtetett, az ellenem emelt vádak alól a 2 % alatti törvényszéki határozatból kitetszőleg — felmentettem és addig is viselt hivatalomba vissza helyeztettem,

c) hogy az annyira gyalázott ipartársulat, vezetésem alatt mai nap is fenn áll; 101 tagot számlál; olvasó helyiségébe 6 ösmeretterjesztő lapot járat; vasárnapi tanonez iskolája van, ebben a mult tanévben is 54 tanonez, köztük 12 olyan, ki iskolába sohse járt, nyert ingyenes oktatást; szerencsétlenül járt tagtársaink segélyezésére már az első év befejeztével 70 frt tőkét helyeztünk el a helybeli népbanknál; elbetegesedett segédeink és tanonezaink részére a városi közokrházban egy külön szobánk, segédeink elszállásolására pedig szállónk van, két két ágygyal és mindenféle eszköz

diak, Nyurgafik és Bubelák! Sőt ha nem csalódunk, a verebek Mathuzaleme is, ki csak most látott hozzá a siestához s ugyancsak gyomroz tenyerén két, eldobott, regalia comediát,* hogy azt bagóvá idomítva, giardinetto czimen apránként bekebelezze.

Körülbelül két órahosszat időztünk e gyönyörű helyen, elbeszélgetve sok mindenről és eltréfálva az öreg Jánossal, — kinek fületövé már ekkor ugyancsak fölmelegítette a szilviorium. Mindamellettt fásult közönyéből, mit különben joggal nevezhetnék filozófi nyugalomnak, nem lépett ki egészen, ughogy abeli kérdésemre: mondja csak János bácsi: miről gondolkozik most? vállalt vonitva röviden annyit felelt: „Hát sem miről!”

Egyszer meg azon kérdést intéztem hozzá: „Mit gondol édes öregem van-e valahol ennek a világnak vége, értem: olyan vége, ami után már csak egy nagy semmiség következik s a hova hosszas gyaloglás után eljutván az emberfia, így kiáltana fel: no itt vagyok a világ végén?!”

— Hát ugy gondolom, hogy van. — felelt ismét egész lakonicez.

— Csalódik bácsi! — folytatám — Ennek a világnak sehoh sincs vége, mint nincs például egy görög dinnyének; mert ám földünk ép oly gömbölyű s képzelt tengelyén szakadatlanul forog a nap körül.

Azt gondolod édes olvasóm, hogy Galileinek e megdönthetetlen hypothesisse tett valami hatást öregünkre? Dehogytett!... Hideg nyugalmas modorában egyszerűen csak annyit mon-

és butorzzatt
ugy, hogy
vagyona —
500 frtot ke
d) ho
folyt volna
meg tanulta
Iparisk
említett 12
sabban járt
hetett meg
nak bizony
mulására is

Az e
pénzt kívá
hull az égb
a tagsági d
tesz, — ez
— a cikkt
kívánkozna
alkalmával
dett tagság
rendezi.

Egy
cikket is,
lettel mar
Sáros
a tekintete

*) A
vannak.

+
mondható
is valami
keiken. Sz
keves, ugy
daja nyak
idő délig
tájban har
s az embe
végtére is
lanyha eső

X
Schreier
mellett. N
ruan sujtó
habár Sch
a Hernád
már virul
eszibe jut
mint a H

Tűz
melynek
csak éjfé
oka az v
wagon m

+
Kornevill
lehető t
költözött,
Thalia g
van az!
rel él a
első elő

+
dott erre
a b b a n

Te
Verebün

Eg
nyiben
ködhetü
mint eg
közlebb
Tudtuk
nek ig
magát,
lás szük
szu, fáj
dosan r

U
zetett e
dona. F
tilolt. J
rajtnak
is bäm
lálgtatá
katlan

K
láttuk a
fa törzs
czimbo
császár
a tizen
ur kére

N
dőségb
hőségb

és butorzáttal saját pénzünkön felszerelve és ellátva
ugy, hogy mai napság az ipartársulat leltárszerü
vagyon — másfél évi fennállás után — legkevesebb
500 frtot képvisel,

d) hogy azon állítás, mintha két és fél év
folyt volna le, míg a tanoncok írni és olvasni
meg tanultak, — nem igaz. —

Ipariskolánk összesen egy és fél éve van; az
említett 12 tanonc tehát, még ha legszorgalma-
sabban járt volna is, összesen 78 vasárnap jelen-
betett meg egy-egy órára az iskolában. Czikkiró-
nak bizonyára több idő kellett az ABC meg ta-
nulására is.

Az említett intézkedések fenntartása persze
pénzt kíván; ez pedig köztudomás szerint nem
hull az égből. Egyedüli számba vehető jövedelmünk
a tagsági díj, — mely egy évre csekély 1 frt 20 krt
tesz, — ezt tehát fizetni kell. Ez bánt egynémely
— a czikkiróhoz hasonló embert, — kik vissza
kiváncskoznak azon korba, midőn még a gyűlések
alkalmával az öblös czéh kulaes járta és a beszé-
dett tagsági és egyéb díjakon lakomákat lehetett
rendezni.

Egy ilyen alattomban zugoló irhatta ama
czikket is, melyre észrevételeim meg tévén, tiszte-
lettel maradtam

Sárospatakon 1879. évi augusztushó 26-án
a tekintetes Szerkesztő urnak
kész szolgálja

Petsár János,

a „sárospataki általános ipartársulat“
elnöke.

*) A hiteles hatósági bizonyítványok kezeink közt
vannak. Szerk.

Különfélék.

+ **A „Dióverő“** vásár középszerűnek volt
mondható s a mesteremberek — habár nem volt
is valami sok vevő — jobbara tudtak áruczik-
keiken. Szarvasmarha sok volt, vevő azonban erre
kevés, úgyhogy a nem magas árak dacára is gaz-
dája nyakán maradt a legtöbb lábas jószág. — Az
idő délig kedvező volt; hanem délután négy óra
tájban haragos föllegek közeledtek északnyugot felől
s az ember méltán tarthatott nagyobb zivatartól;
végtére is a „hegy egeret szült“ s zápor helyett
lanya eső esett, a mire később hideg szél következett.

× **Mult számunkban** azon hírt hoztuk, hogy
Schreier nevű vonatvezető a Hernádba fult Kassa
mellett. Nevezett vonatvezetőnek családját szomo-
ruan sújtó eme hírt örömmel demontozzuk; mert
habár Schreier úr egy kevéssel többet talált is inni
a Hernádból, mint kellett volna: hálistennek! ma
már viruló egészségnek örvend s a Dianában néha
eszibe jut: hogy mégis csak jobb ital a czankett,
mint a Hernád vize.

Tűz a vasúton. A s.-a.-ujhelyi keddi-vonat,
melynek 10 óra előtt kellett Kassára érkeznie, oda
csak éjfél után 1/2 egykor érkezett. A késedelem
oka az volt, hogy L. Mihályiban egy fával rakott
wagon meggyult, mely el is égett. F. K.

+ **Miklós** szintársulata mult csütörtökön a
Kornevillei harangokkal fejezte be előadásait, meg-
lehető telt ház előtt. Innen a társulat Sárospatakra
költözött, hol az ifjuság kosztipénzét valószínűleg
Thalia gyomra fogja felemészteni. Egyébiránt jól
van az! Régi közmondás, hogy „nem csak kenyér-
rel él az ember, hanem — színdarabbal is.“ Az
első előadás szombaton, vagyis tegnap volt.

+ **Szilaj bika.** Bizonyos kassai marhakeres-
dott erre is: „Az már az urak dolga, én
abba nem avatkozom.“

Tessék!.. Ily filozofus volt ami jó öreg
Verebünk.

Egy regényes, bérzi táj elhagyása, ameny-
nyiben nagy távolságból is még mindig gyönyör
ködhetünk kéklő ormaiban, korántsem oly nehéz,
mint egy tündéri szép völgyé, melyet már a leg-
közelebbi magaslat is végképen elfed szemünk elől,
Tudtuk és éreztük mi ezt, midőn a helyet, mely-
nek igéző képe mélyen emlékezetünkbe véste
magát, el kellett hagynunk. A kivertető hegynyí-
lás szűk öblénél még egyszer megálltunk s hosz-
szu, fájó tekintettel vettünk örök búcsút e gon-
dosan rejtett gyöngyétől a végtelen rengetegnek.

Utunk most egy csinos vadász-lak előtt ve-
zetett el, mely szintén a Forgách grófok tulaj-
dona. Kapuja előtt két paraszt leánya kendert
tilolt. Jól esett látnunk őket, mert már azt hittük:
rajtunk kívül nincs is több ember a világon, deők
is bámultak ám minket s bizonyára sokáig ta-
lalgattak magukban rejtélyét ezen előttük szo-
katlan jelenségnek.

Közel e vadászalaphoz egy mély vizmosásban
láttuk azon történelmi nevezetességű levágott bükk-
fa törzsöt is, melyen egykor — egyik vadász
czimboránk szerint — 13. saage: tizenhárom
császármadár ült egy sorjában, a kerülő pedig mind
a tizenháromat egy lövéssel terítette le. (Titkár
ur kérem csapjon csak oda a falra egy nagyot!)

Nemsokára ezután végkép kiértünk az er-
dőségből s Pusztafalut érintve, valóságos afrikai
hőségben meghágtuk az utolsó magaslatot is,

kedő egy szilaj bikát is hozott a mult vásárra, mely
— valószínűleg a felügyelet hiányában — elszaba-
dult s a Heskén végig rohanva, egy tehenet szar-
vával keresztül döfött. Az emberek rémületen tértek
ki utjából; volt olyan, ki előle szekerre ugrott fel
s a bős állat még ide is követni akarta, míg végre
lefűlétek. Szerencse, hogy a gondatlanságnak szo-
morubb következménye nem lett.

× **A betörések** napi- vagy jobban mondva:
éji-renden vannak. A mult hétfőn éjjel Fesztőry Ta-
más g. cath. esperes ur arra riadt fel álmából, hogy
hálószobájába az ablakon keresztül valami bitang
éjjeli látogató hatolt be s utána egy másik lépett
fel az ablakba. Az esperes ur ijedten lépett ki
ágyából és segély után kiáltott, mire a jómadarak
félve a meglepetéstől, kerekét oldottak. Ugyancsak
dr. Láczy László irodájába is betörték kedden
éjjel ismeretlen tettesek; de valószínűleg valami
zajtól megszeppentek s a nélkül, hogy „magoknál
felejtettek volna“ valamit — eltávoztak. Éber ren-
dőség, hol késsel az éji homályban!

Magyarhoni kávé-termelés. Három éve annak,
hogy Gyöngyös város földmivelői kisérleteket tesz-
nek a kávétermelés terén. Az első évben az ered-
mény nem volt épen kielégítő, azonban a termelt
kávé már akkor is olcsósága miatt keresett árucikk
volt a gyöngyösi piacon és mert olcsóbb is, mint
a boltban, a gyöngyösi kávé kiszorította csakhamar
a „bolti kávé“ a nép háztartásából. Az ez évi
kávétermés azonban nemcsak mennyiségileg, de
minőségileg is annyira kielégíti, hogy uri házak is
a „fekete kávé“ szükségletet gyöngyösi termékkel
fedezik, és a kik a gyöngyösi kávé megízlelték,
azt mondják, hogy izletességénél fogva az impor-
tálttal vetekedik. Kovách László ur országgy. képvil-
selőnk erről már értesítette Kemény Gábor keres-
kedelmi miniszter urat, sőt sz. István-napkor „ma-
gyar termékkel“ kívánta megvendégetni a kereske-
delmi miniszter ő excellentiáját, ki e napra hozzá
ígérkezett, azonban közbejött akadályok miatt vá-
mosgyörki látogatását elhalasztani volt kénytelen.
Mindenesetre érdemes volna, hogy a kereskedelmi
miniszter ur ezen „új“ termelési ágra figyelmet
fordítani.

A juhászbojtár ítélete. Nadrág Balázs híres
legény a gy.-tarjánú erdőben. Beszélte is a nép,
hogy Balázs olyan dolgokat vitt véghez a régi idők-
ben, a mikért gyakran meggyült a baja a nemes
vármegyével. Most a törvényszék büntetőben várja
a büntetését, a miért nem régebben tartott statá-
riumot egy öreg kerülő felett. Balásznak nagyon
tetszett a dolog, hogy egyszer ő mondhatta ki a
halálos szentenciát. Ki is mondta, végre is haj-
totta. A dolog úgy történt, hogy Balázs rábízta a
nyáját Rády Endre földbirtokos Tábi Ferencz nevű
65 éves kerülőjének őrizetére. Őrizze, amíg a kores-
mából hazatér. Nadrág Balázs el is ment, de mi-
korra a forgószél visszazítte nyájához, azt látja, hogy
az öreg kerülő milyen alszik. „Hát így örezi kend
a nyáját? — rivall rá Nadrág Balázs az öregre, —
Keljen fel, ezért meghal!“ Az öreg felébred és bá-
mulva nézi, amint Balázs a töltött fegyvert feléje
tartja. „Ne izélj Balázs.“ — „Nem is izélek én,
hanem kimondom szentül, hogy én, Nadrág Balázs,
kigyelmedet golyóra ítélem. térdeljen le előttem!“ —
„Hiszen tudom, csak tréfálsz“ mondja az öreg és
letérdel. Erre puff! Nadrág Balázs végrehajtja íté-
letét és az öreg kerülő halva elterül. A golyó a
koponyán keresztül fúródott. Azután pedig elment
Nadrág Balázs és feljelentette magát. Csakhogy ő
is kimondta egyszer a szentenciát.

Egy 100 frtos bankjegy története. Egy vidéki
ember Ujhelyből 100 frtos bankjeggyel tehelt le-
velet kapott. Nehány nap mulva Ujhelybe megy

mely Füzértől elválasztott. Itt ismét erdőt talál-
tunk s ez volt utolsó pihenőnk. A szelid lejtőről
leereszkedve, csakhamar feltűnt előttünk a klas-
sikus szépségű vár, sok viharos századot átél
komor falaival.

A hegy tövéhez érve, az öreg János bácsira
ráakgattunk minden felesleges felső ruhát s a
szükséges utasítással ellátva, Komlóra küldöt-
tük kvartélycsinálói minőségben, magunk pedig
a vár éjszakketei lábához kerülv, nagy fárad-
sággal, lehet mondani, négy-kézláb jutottunk fel
viharverte romjai közé.

E várom szépségére nézve hazánkban csak-
nem páratlanul áll. De nem annyira maga e kö-
zépkeori emlék, mint a hegy gyönyörű szabályos
idoma, kolossalis sziklakoronájával az, ami bámu-
latra ragad, ily sziklaalakulásról alig van az em-
bernek fogalma; az egész hegy csucsát körül
fogja az, és pedig oly tömör alakban, mintha
csak összeforrasztották volna. A vár minden ré-
sze e szirt tömegre van építve, mely, kivéve a
keleti oldalt, 30—40 méternyi magasságban tel-
jesen függőleges állással bír. Ez okon a várba
juthatás szerfölött nehéz, sőt mondhatjuk: csak-
nem életveszélyes jár. Egyelőnk azonban nem
ismerve akadályt ott, hol nagy és nemes czélok
eléréséről van szó, e charybdiszek dacára is
behatolt az öt romok közé s összejárva azoknak
minden zugát, képzeletének segélyével újra fel-
píté a lovagtermet s megidézte belé az alvó hő-
sök szellemeit: hogy tanácskoznának a szegény
Haza megmentése fölött....

Lakható állapotban egy része sincs e várnak,
de a kápolnát és őrtornyot csekély költséggel

bevásárlásokat tenni; azonban mily nagylón meglepe-
tése, midőn az elővont bakjegyre kijelenti a keres-
kedő, hogy azt csak nagyobb értékesítés mel-
lett hajlandó elfogadni, amennyiben középből egy
darab hiányzik. A vidéki ember a bankjegy küldőjé-
hez megy panaszkodni. Ez váltig állítja, hogy ő
hibátlan bankjegyet küldött. Kölcsönös sopánkodás.
Végül a küldőnek egy gondolata támad, megvizs-
gálja a borítékot s ime! annak egyik csücskében
ott van a négyrét hajtott bankjegyből hiányzó
krajcárnyi darab, mely akkor szakadt bele, midőn
a küldemény vevője a levelet kirántá. Hogy a bo-
riték kéznél volt, csak véletlen szerencse lévén, ez
esetből az a tanulság, hogy pénzes levél küldője
a bankjegyeket mindig külön papírba borítsa, —
vevője pedig ovatosan vonja ki.

× **Tűz ütött ki Sárospatakon** kedden este
s mintegy 7 csür s pár lakóház esett a lángok
mortalékául. Szerencsére az nap délután eső esett
s a később bekövetkezett orkán szerü szélvészszel
szemben, csak is ennek tulajdonítható, hogy az
egész város porrá nem égett; annál inkább, mert a
tűz az északnyugoti oldalon s így azon irányban
ütött ki, mely oldalról a szél fújt. Az ujhelyi tűz-
oltók is átrándultak, mintegy 25-en a vész helyére
s a tűz megátlásában nem csekély tevékenységet
fejtve ki, csak masnap reggel 5 óraker vetődtek
haza. Megütözközve tapasztalta azonban egyelőnk
azon nem várt fogadtatást, melyben Sárospatakon
részesült. Midőn tűzoltóink megérkeztek, már a tűz
muló félben volt s bár átrándulásuk a vész helyé-
ről jött sürgöny folytán történt, csak egyetlen ember
sem várta őket, a ki utbaigazitással szolgált volna.
E helyett a vész helyén is a legnagyobb rendetlen-
séggel, zürzavarral találkoztak, jöllehet ezen kö-
rülmenyt a helyzet némileg menti is, az azonban
semmi esetre sem vonható ki a megrovás alól, hogy
a polgárság tűzoltóinknak legkevésbé sem nyújtott
segédkezet; sőt olyan városi drabant-féle egyéniség
is akadt, ki a szivattyu csővét csak azért átalotta
megfogni, nehogy a kezét bepiszkolja. — Ennek a
„dama-kezü“ ipsének azonban egy pár felsőbb hely-
ről alkalmazott nyakleves eklatás módon tudtára
adta, hogy néha az embernek nem csak a kezén
esik mocskok, hanem a — „cifflablattján“ is. A tűz
végleges eloltása után az sem esett volna rosszul
tűzoltóinknak, ha csak egy parányi köszönetben is
részesülnek; — (mert végre is, nem csekély áldozat
az, ha hideg, szeles éjszakán 25 ember segélyre
siet a legnagyobb készséggel,) — hanem hát az
emberi természetben fekszik, hogy ha „szorul a
kapcza“ fűhöz-fákoz kapunk, azután meg azt se
mondjuk, hogy „befellegzett.“ Tűzoltó egyelőnk
ilyen formán járt Sárospatakon, honnan midőn reg-
geli 4 óra tájt hazafelé indult, csak egy kísérője
volt: az öntudat.

A molyok ellenszere. Hogy résztint közzvetve,
résztint közvetlenül mily temérdek kárt okoznak e
parányi teremtmények az emberiségnek, elképzel-
hetjük, ha valamely nagy város utczáin a reggeli
porolás idején figyelmesen megsejmeljük, a mi
előttünk történik. Az egyik család a molyragta ruha-
darabokat nézegeti, a főreg álczáit szededegetve
a drága selyemszövetek közül, a háziasszony sopán-
kodása közepette; a másik pedig kezében a hatal-
mas nádpálca porolóval, ugyancsak verdesi azon
finom kelméket, melyek egy-egy ily verdesés alatt
többet kopnak, mintha hetekig viselték volna őket;
némelyik drága diszöltöny darab felényit sem rom-
lik a használat következtében, mint a mennyit a
folytonos porlogatás koptat azokon. Nem kevés
fontosságú tehát egy olyan szer, mely mind e ba-
joskodás, munka és koptatás nélkül biztosítana a
férgék pusztításai ellen. A sokféle szerek megpró-

még most is rendbe lehetne hozni. A faragott
kőből készült csucsives ablakok még teljes ép-
ségben vannak s a falakon sem látszik az idő
pusztításainak valami nagyobb nyoma De aki
gondviselése alá vehetné e történelmi emléket,
tulajdonosa (gróf Károlyi Ede) fájdalom! maga is
egy egészségében teljesen megtört rom. Meglehet
az utódok valamelyike romantikusabb hajlamok-
kal bírand s ha egyébrt nem, csak a nagy uri
passió kedveért is helyreállíttatja e gyönyörű
kilátást nyújtó monumentumot.

Helyén volna most programmszerűleg be-
töltött kirándulásunk zárpontján, egy általános
visszatekintéssel összegezni azon nem közönséges
élvezetek sorát, melyeket egy rövid nap lefolyá-
sa alatt valóban pazar kezekkel szórt élénk a
kincseivel sohasem fukarkodó szép Természet.
Azonban tér és időből egyaránt kifogyva, lete-
szem a tollat s csupán azt említem még fel, hogy
20—22 kilométernyi lefelé gyaloglás után is oly vidá-
man léptünk be esti 7 óraker a komloskai fürdő,
teljesen elhagyott köröndjébe, mint amely vidá-
man hagytuk el reggeli 9 óraker a Losoncziak
és Forgáchok ősi fészket: Szalánczot.

Az öreg Veréb Jánostól való elválásunk
érezékeny jelenetének leírását szintén mellőzöm.
Félek, hogy egészen más hatást idézne elő az
olvasónál, mint aminőt valóban megérdemelt. Mará-
don az ami emlékezetünk kincse, s mi bizonyára
megörizzük azt még soká... soká.

Tourista.

bálása után végre egy amerikai lap szerkesztője a benzinet ajánlja mint legcélszerűbbet. Ha t. i. egész szobák bútorzatát kell a molyok ellen megvédeni, akkor egy pár itcze benzinet kell a szobában az ismeretes evaporator segítségével szét fecskendezni, befúván a benzine harmatot a szobapadlózat eresztékeibe is; ha pedig csak egyes ruhadarabokat kell óvni, akkor ugyanígy beharmatozva azt, egy ládába kell pár órára elzárni, hogy a benzine gőze teljesen átjárhassa. A benzine-gőz a szövetek színének és tartóságának mit sem árt, a szoba ablakainak vagy a láda tetejének felnyitása után csakhamar eillan, s a moly álczá és lepkei megdőlve hullanak ki a szövetek kirázásakor. — Minthogy azonban a benzine felettébb gyúlékony anyag, nagyon ügyelni kell, nehogy égő gyertya vagy gyúfával járjunk a szobában e művelet alatt. C—d.

Törvényszéki csarnok.

Szilvás-ujfalusi illetőségű Szemán András e folyó évi június 6-án mezei munkáját végezte, midőn bátyja Szemán György hozzá jövé, őt azért támada meg, hogy szekereből való deszkáit engedély nélkül használja. A két testvér között csakhamar heves szóváltás keletkezett, minek következtében a nemcsékely erőszakos magaviseletet tanúsító s ittas Szemán György, deszkáit minden áron elvinni óhajtván, midőn e célból utának nyult, — a testvéri viszonynak eme gyöngédtelen megsértése miatt felingerült Szemán András által egy kapával oly erősen sújtott meg, miszerint balkarjának felső része, a mint azt az orvosi látélet tanúsítja, azonnal ketté törött. Az idő, mely mindent orvosol, meghozta magával azt, hogy Szemán György sértése is minden utókövetkezmény nélkül begyógyult oly annyira, miszerint ez karját most már teljesen használhatja; a két testvér tehát békés indulattal kívánt közeledni egymás-

hoz; a szándékot csakhamar tett követé s az egy-másközötti kibékülés legott létesített is. De a kéréshetelen sors másként intézkedett; mert a bíróság a magánkiegyezkedéssel nem látta bevégzettnek a dolgot s a mennyiben vádlottnak bűnös cselekménye súlyos testi sértést — tehát hivatalból üldözendő büntényt képez: vádlott Szemán András ellen a végtárgyalás kitűzetett, a melynek 1879. évi augusztus 25-én történt megtartása után, tekintettel a fennforgó enyhítő körülményekre, Szemán András 14 napon át a hűvösön maradásra lett kárhóztatva. Ezalatt elég alkalma lesz gondolkozni arról: hogy az a deszka história mégis csak egy szomorú véget ért história!

Kovács István mádi lakos, napszámos, nejevel együtt bizonyos Teitelbaum nevű izraelitától egy varrógépet vásárolt — melyért 33 frttal maradt adósa az eladónak. Ezen tartozásról a vétel megkötése után mindkét vevő fél kötelezvényt is adott magáról.

Kovács István a felmutatott nyugtákkal igazolja, hogy tartozásának törlesztésére Teitelbaumnak összesen 30 frtot fizetett.

Történt azonban, hogy Teitelbaum, már a kötelezvénybeli tartozásra tett törlesztések után, a kötelezvényt bizonyos Antal Andrásra ruházta át, a ki, miután Kovács István nem fizetett, a mint 3 frtnál többet fizetni már nem is tartozott — azt beperesítette, a mely perben Kovács István és neje pervesztettek levén, az ellenök vezetett végrehajtás alkalmával, egy a vett varrógép valamint az adósoknak egy sértése is lefoglaltatott.

A most jelzett végrehajtási ügyben megtartott árverésen a varró gép 25 frt vételáron kelt el, minthogy azonban a lefoglalt sértést végrehajtást szenvedők eladták és így az árverés alá nem kerülhetett: Kovács István és neje ellen bírói zártörés illetve sikkasztás miatt a bünvizsgálat folyamatba

tétezt s ezen sikkasztási ügy folyó hó 28-án kétépeze az itteni kir. törvényszék elbirálásának tárgyát. Valóban jellemző a mai viszonyok között, hogy midőn egy 33 frtot tevő tartozásra 30 frt készpénzben 25 frt pedig a lefoglalt ingóság elárveréséből befolyt vételárban fizetetik, — mégis a szegény adósok, a valóban károsodottak kerülnek bünvizsgálat alá, daczára annak, hogy miként a végtárgyaláson bementették: a lefoglalt sértésnek árával is megkínálták végrehajtató felperest!

A kir. tvszék ez ügyben a panaszlok ellen is kiterjesztendőleg szigorú pótvizsgálatot rendelt el.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaczi ár-kimutatás

1879. szeptember 5-én.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu.	10	10
Gabona	100		8	
Árpa	100		7	
Zab	100		6	
Kukur.	100		7	
Burgonya	100		2	50
Borsó	100		12	
Lencse	100		6	
Paszuly	100		8	
Köl. kása	100		10	
Vaj	1 liter.			08
Szesz				31
Marhahus	1 klg.			44
Szalona uj				60
Sértés-zsir				72
Széna	méter mázsa		3	40
Alom szalma				90

Háromszorinál többszöri hirdetéseknel a díjmérséklés, valamint kívánatra különösen kiemelt hirdetéseknel a díjfelemelés esetről esetre, külön egyezkedés tárgyát képezi.

A „Kis hirdető” rovatában kis, legfeljebb 5 sorig terjedő hirdetések díja, kincstári illetéke is bele értve 50 kr.

HIRDETMÉNYEK.

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr. Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések mérték szerint számítatnak és pedig egy centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

Haszonbérbe adandó

az erdőbényei timsós és vasas gyógyfürdő, mely Zemplénmegyében a lizska-tolcsvai vasúti állomástól egy órányi távolságra bikk és tölgyes erdőtől környezett vadregényes völgyben fekszik.

A fürdőben van három földszintes és három emeletes épület 60 egészséges és kényelmesen berendezett lakszobával.

A fürdőnek 19 fürdőszobája van 26 részint porcellán részint fakáddal.

Van továbbá: konyha, étterem, terracezal, pincze, jégverem. Minden közelebbi felvilágosítást ad készséggel a tulajdonos

Szirmay Odön,
Erdőbényén.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy többrésről történt meghívás folytán ismét Ujhelybe jöttem és

még csak néhány napig fogok itt időzni.

Ennél fogva tisztelettel felhívom a n. é. közönséget, hogy mindazok, kik **igazi művészeti kivitelű fényképeket** óhajtanak, szerencsétessen ezen rövid idő alatt becses látogatásukkal.

Készítem egyszersmind a műhirre jutott Rembrandt-féle (árny) képeket is, melyeket oly sikerrel itt még egy fényképész sem készített.

Kérem tehát üzletemet fel nem cserélni a számosan utazó fényképészekével annál is inkább, hogy minden kép jóságáról, tiszta kidolgozás és élethű hasonlatosságáról kezeskedem és olyan kép, mely nem sikerült, ki nem adatik, minden igekeztem pedig oda irányul, hogy az eddig szerzett jó hírnevem tovább is fentartsam.

Kis gyermekek is a legsikerültebben vétetnek le.

Felvételek a legborultabb időben is a legnagyobb sikerrel reggeli 8 órától esti 6 óráig eszközölköztetnek.

Felvételi helyiség: Kazinczy utca Schönlizidor ur házában.

Sátoralja-Ujhely, 1879. aug. 27.

Teljes tisztelettel

Zureich Károly,
fényképész Budapest és Miskolczról.

„ZEMPLÉN”

legujabb betűkkel felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlkozik mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint könyvek, folyóiratok, falragaszok, mindennemű egyleti- és intézeti nyomtatványok, mint alapszabályok, bevételi és kiadási főkönyvek, nyugták, bárczák, stb., valamint csinosan kiállított báli és menyegzői meghívók (ez utóbbiak borítékkal együtt 100 darab 2 frt 50 krtól felfele), körlevelek, számlák, gyászjelentések, névjegyek (100 darab 50 krtól 1 frt 50 krig) s több e szakmába vágó munkák elkészítésére.

bálása után végre egy amerikai lap szerkesztője a benzinet ajánlja mint legcélszerűbbet. Ha t. i. egész szobák bútorzatát kell a molyok ellen megvédeni, akkor egy pár itcze benzinet kell a szobában az ismeretes evaporator segítségével szét fecskendezni, befúvni a benzine harmatot a szobapadlózat eresztékeibe is; ha pedig csak egyes ruhadarabokat kell óvni, akkor ugyanígy beharmatozva azt, egy ládába kell pár órára elzárni, hogy a benzine gőze teljesen átjárhassa. A benzine-gőz a szövetek színének és tartóságának mit sem árt, a szoba ablakainak vagy a láda tetejének felnyitása után csakhamar elillan, s a moly álcá: és lepkei megdögölve hullanak ki a szövetek kirázásakor. — Minthogy azonban a benzine felettébb gyúlékony anyag, nagyon ügyelni kell, nehogy égő gyertya vagy gyúfával járjunk a szobában e művelet alatt. C—d.

Törvényszéki csarnok.

Szilvás-ujfalusi illetőségű Szemán András e folyó évi június 6-án mezei munkáját végezte, midőn bátyja Szemán György hozzá jövéén, őt azért támáda meg, hogy szekereből való deszkáit engedély nélkül használja. A két testvér között csakhamar heves szóváltás keletkezett, minek következtében a nemcsekély erőszakos magaviseletet tanúsító s ittas Szemán György, deszkáit minden áron elvinni óhajtván, midőn e célból utánok nyult, — a testvéri viszonynak eme gyöngédtelen megsértése miatt felingerült Szemán András által egy kapával oly erősen sújtatott meg, miszerint balkarjának felső része, a mint azt az orvosi látélet tanúsítja, azonnal ketté törött. Az idő, mely mindent orvosol, meghozta magával azt, hogy Szemán György sértése is minden utókövetkezmeny nélkül begyógyult oly annyira, miszerint ez karját most már teljesen használhatja; a két testvér tehát békés indulattal kívánt közeledni egymás-

hoz; a szándékot csakhamar tett követé s az egy-másközötti kibékülés legott létesített is. De a kérelhetlen sors másként intézkedett; mert a bíróság a magánkiegyezkedéssel nem látta bevégeztnak a dolgot s a mennyiben vádlottnak bűnös cselekménye súlyos testi sértést — tehát hivatalból üldözendő büntényt képez: vádlott Szemán András a végtárgyalás kitüzetett, a melynek 1879. évi augusztus 25-én történt megtartása után, tekintettel a fennforgó enyhítő körülményekre, Szemán András 14 napon át a hüvösön maradásra lett kárhóztatva. Ezalatt elég alkalma lesz gondolkodni arról: hogy az a deszka história mégis csak egy szomorú véget ért história!

Kovács István mádi lakos, napszámos, nejevel együtt bizonyos Teitelbaum nevű izraelitától egy varrógépet vásárolt — melyért 33 frttal maradt adósa az eladónak. Ezen tartozásról a vétel megkötése után mindkét vevő fél kötelezvényt is adott magáról.

Kovács István a felmutatott nyugtákkal igazolja, hogy tartozásának törlesztésére Teitelbaumnak összesen 30 frtot fizetett.

Történt azonban, hogy Teitelbaum, már a kötelezvénybeli tartozásra tett törlesztések után, a kötelezvényt bizonyos Antal Andrásra ruházta át, a ki, miután Kovács István nem fizetett, a mint 3 frtnál többet fizetni már nem is tartozott — azt beperesítette, a mely perben Kovács István és neje pervesztettek levén, az ellenök vezetett végrehajtás alkalomával, egy a vett varrógép valamint az adósoknak egy sértése is lefoglaltatott.

A most jelzett végrehajtási ügyben megtartott árverésen a varró gép 25 frt vételáron kelt el, minthogy azonban a lefoglalt sértést végrehajtást szenvedők eladták és így az árverés alá nem kerülhetett: Kovács István és neje ellen bírói zártörés illetve sikkasztás miatt a bünvizsgálat folyamatba

tétetett s ezen sikkasztási ügy folyó hó 28-án kétépeze az itteni kir. törvényszék elbírálásának tárgyát. Valóban jellemző a mai viszonyok között, hogy midőn egy 33 frtot tevő tartozásra 30 frt készpénzben 25 frt pedig a lefoglalt ingóság elárveréséből befolyt vételárban fizettetik, — mégis a szegény adósok, a valóban károsodottak kerülnek bünvizsgálat alá, dacára annak, hogy miként a végtárgyaláson bemondották: a lefoglalt sértésnek árával is megkínálták végrehajtható felperest!

A kir. tvszék ez ügyben a panaszlok ellen is kiterjesztendőleg szigorú pótvizsgálatot rendelt el.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaci ár-kimutatás

1879. szeptember 5-én.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu.	10	10
Gabona	100	»	8	—
Árpa	100	»	7	—
Zab	100	»	6	—
Kukur.	100	»	7	—
Burgonya	100	»	2	50
Borsó	100	»	12	—
Lencse	100	»	6	—
Paszuly	100	»	8	—
Köl. kása	100	»	10	—
Vaj	1 liter.			08
Szesz				31
Marhahus	1 klg.			44
Szalona uj				60
Sértés-zsir				72
Széna	méter mázsa		3	40
Alom szalma				90

Hivatalos s magán árverési hirdetmények díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr.

Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetmények térmérték szerint számítottak és pedig egy □ centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETMÉNYEK.

Haszonbérbe adandó

az erdőbényei timsós és vasas gyógyfürdő, mely Zemplénnégyében a lizska-tolcsvai vasúti állomástól egy órányi távolságra bikk és tölgyes erdőtől környezett vadregényes völgyben fekszik.

A fürdőben van három földszintes és három emeletes épület 60 egészséges és kényelmesen berendezett lakszobával.

A fürdőnek 19 fürdőszobája van 26 részint porcellán részint fakáddal.

Van továbbá: konyha, étterem, terraceszal, pincze, jégverem. Minden közelebbi felvilágosítást ad készséggel a tulajdonos

Szirmay Odön,
Erdőbényén.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy többször történt meghívás folytán ismét Ujhelybe jöttem és

még csak néhány napig fogok itt időzni.

Ennél fogva tisztelettel felhívom a n. é. közönséget, hogy mindazok, kik **igazi művészeti kiviteli fényképeket** óhajtanak, szerencsétlenségük ezen rövid idő alatt becses látogatásukkal.

Készítem egyszersmind a műhirre jutott Rembrandt-féle (árny) képeket is, melyeket oly sikerrel itt még egy fényképész sem készített.

Kérem tehát üzletemet fel nem cserélni a számosan utazó fényképészekével annál is inkább, hogy minden kép jóságáról, tiszta kidolgozás és élethű hasonlatosságáról kezeskedem és olyan kép, mely nem sikerült, ki nem adatik, minden igyekezetem pedig oda irányul, hogy az eddig szerzett jó hírnevem tovább is fentartsam.

Kis gyermekek is a legsikerültebben vétettek le.

Felvételek a legborultabb időben is a legnagyobb sikerrel reggeli 8 órától esti 6 óráig eszközöltek.

Felvételi helyiség: Kazinczy utca Schön Izidor ur házában.

Sátoralja-Ujhely, 1879. aug. 27.

Teljes tisztelettel

Zureich Károly,

fényképész Budapest és Miskolczról.

„ZEMPLÉN”

legujabb betűkkel felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlkozik mindennemű könyvnyomdai munkák, ugymint könyvek, folyóiratok, falragaszok, mindennemű egyleti- és intézeti nyomtatványok, mint alapszabályok, bevételi és kiadási főkönyvek, nyugták, bárczák, stb., valamint csinosan kiállított báli és menyegzői meghívók (ez utóbbiak borítékkal együtt 100 darab 2 frt 50 krtól felele); körlevelek, számlák, gyászjelentések, névjegyek (100 darab 50 krtól 1 frt 50 krig) s több e szakmába vágó munkák elkészítésére.